

NÉPÚJSÁG

A természet kalendáriuma

CLXXVI.

*Menekülj, te szegény, most amikor
szőlők sárgára érett fürtjeivel
súlyosul kedved. Ilyenkor ősszel
hagyd ott a mezőt és az erdőt,
bársonyos fáid és a bokrok
melyek alatt a kedvest ölelted
meghalnak most; a hajló nagy
fű ahová remegve csókra
terítetted száraz és sárga.
Hagyd ott a mezőt, az erdőt
és gyere a házak közé...*

- nógat a városba, a házak közé, **Őszi verse**. Szegény **Radnóti Miklóst** éppen hetvenegy éve, majd háromnegyed százada hallgattatták el. Abda határában - nem házak között.

Arról, hogy mindig útközben élsz - utjaink értelme a vándorlás maga - okít **Márai Sándor**, látszólag ellentmondva Radnótinak:

„Azt hiszed, házat építettél, s pályád büszke ormairól elégedetten szemlélheted a világot? Nem tudod, hogy örökké vándor maradsz, s minden, amit csinálsz, az úton haladó vándor mozdulata? Örökké városok, célok, életkorok és változások között haladsz, s ha megpihensz, nem pihensz biztosabban, sem tartósabban, mint a vándor, aki megtötytyed az útszéli almafa árnyékában egy félóra útközben. Tudjad ezt, mikor terveket szövögetsz. Utad értelme nem a cél, hanem a vándorlás. Nem helyzetekben élsz, hanem útközben.”

Nos, ilyen lelki poggyásszal terhelve, indulok neki heti vándorlásomnak a lassan kihülő tájban. Kedves Olvasóm, tarts velem első novemberi utamon!

Invitálásomat megtetézendő hívom segítségül a 87 éve elment **Tóth Árpádot** **Hívogatójával**:

*Én szép ifjúságom
Sárgul hervadozva,
Ülök már a sutban
Lomhán darvadozva -
Ilyen vagyok én már,
Fanyar, csöndes, fáradt,
Így szeress, ha kellek,
Nem járok utánad!*

*...Mint a kerekérdő
Májusi virággal,
Tele volt a szívem*

*Tréfás ifjúsággal;
Mint a kerekerdő
Novemberi gőzzel,
Tele már a szívem
Keseredő ősszel.*

*Zord egy kerekerdő!
Csupa sár és felleg!
Kivirul még? Mindegy!
Így szeress, ha kellek.
Ordas bánatommal
Dércsípte kedvemmel,
Nagy hallgatásokkal,
Őszi szerelemmel!*

*Békítő vég-kortynak
Keresem a kútját,
E bolond világnak
Szent kifele-útját:
Ha van ajkad méltó,
Ily csókkal itass meg,
Ha van karod áldott,
Az utat mutasd meg!*

Az Istenszéke alatt a novemberi erdő tompa pasztellbe burkolózó ezer színe. A dombperemén lucfenyők zöldje - még (fa)iskolás korukból ismerem őket. Jó negyven év távolából köszönnék rám. Szépen megnőttek mára. De panaszkodnak: elpanaszolják társaik vesztét, akiket idejekorán elpusztított az emberi kapzsiság. Az emberekről árulkodnak a tarra vágott oldalt átszövő, ideges pókfonál-hálónak tetsző erdei utak. Róluk hordja majd le először a talajt a vadvíz s tavaszi hólé.

Pedig „*A fa állandó áradó növekedése, mélységekből való ömlése, zavartalan kellene legyen, - vallom a 47 éve elment **Hamvas Bélával**, aki a **Fákban** ekképp folytatja gondolatösvényét:*

...Növése szünet nélküli. A táplálék a föld. A fa a földet szívja, mindig mélyebbre és mélyebbre nyúl vele. De a fa nem parazita. Nem öli a földet, hanem alkalmat ad neki arra, hogy magát elajándékozza. A kötés kölcsönös, a gyökér belefűrődik a földbe, hogy kaphasson, a föld magába húzza a gyökeret, hogy adhasson. Az, hogy valami van, még nem jelent semmit, minden, ami van, csak az adásban, az elajándékozásban nyer jelentőséget. Ez minden viszony alapja, s ebben a viszonyban az, aki ad, mélyebbről van kötve, mint az, aki kap, mert nem a szükséglet köti, hanem a bőség. Az igazi kényszer sohasem a hiányok betöltése, hanem a fölösleg elajándékozása. Aki ad, az elfogadóra jobban rá van szorulva, mint aki elfogad, az adakozóra. Hálája is mélyebb, büszkesége is, diadala is. Ebben van az adás előkelősége, az adás csendes előkelősége, ami a földé.”

A 112 éve született **Konrad Lorenz** osztrák etológus **A civilizált emberiség nyolc halálos bűne című** könyvecskéjében a bűnök között másodikként említi azt, hogy „*A természetes életteret elpusztítjuk, miáltal nem csak saját környezetünket romboljuk le, hanem megfosztjuk magunkat a felettünk álló teremtes szépségének és nagyszerűségének tiszteletétől is.*”

Majd így folytatja:

„Az emberiség önmagával való versenyfutása, ami a technológia egyre inkább pusztulásunkra törő fejlődését vetíti előre, vakká teszi az embert minden igazi értékkel szemben, és megfosztja az olyan sajátos emberi tevékenységre, mint a reflexióra fordítható időtől.”

S ma osztrák pénzen vágják tarra Erdély erdőit!

E Kárpát-medencei tájat 17 évszázaddal ezelőtt még erdőkkel borított gyönyörűségnek ismerhette meg a Kr.u. 317-ben, november 11-én megszületett **Szent Márton**. Frankföldön eltöltött több mint emberöltőnyi idő után tért haza Savariába, hogy itthagytott édesanyját megkeresztelje.

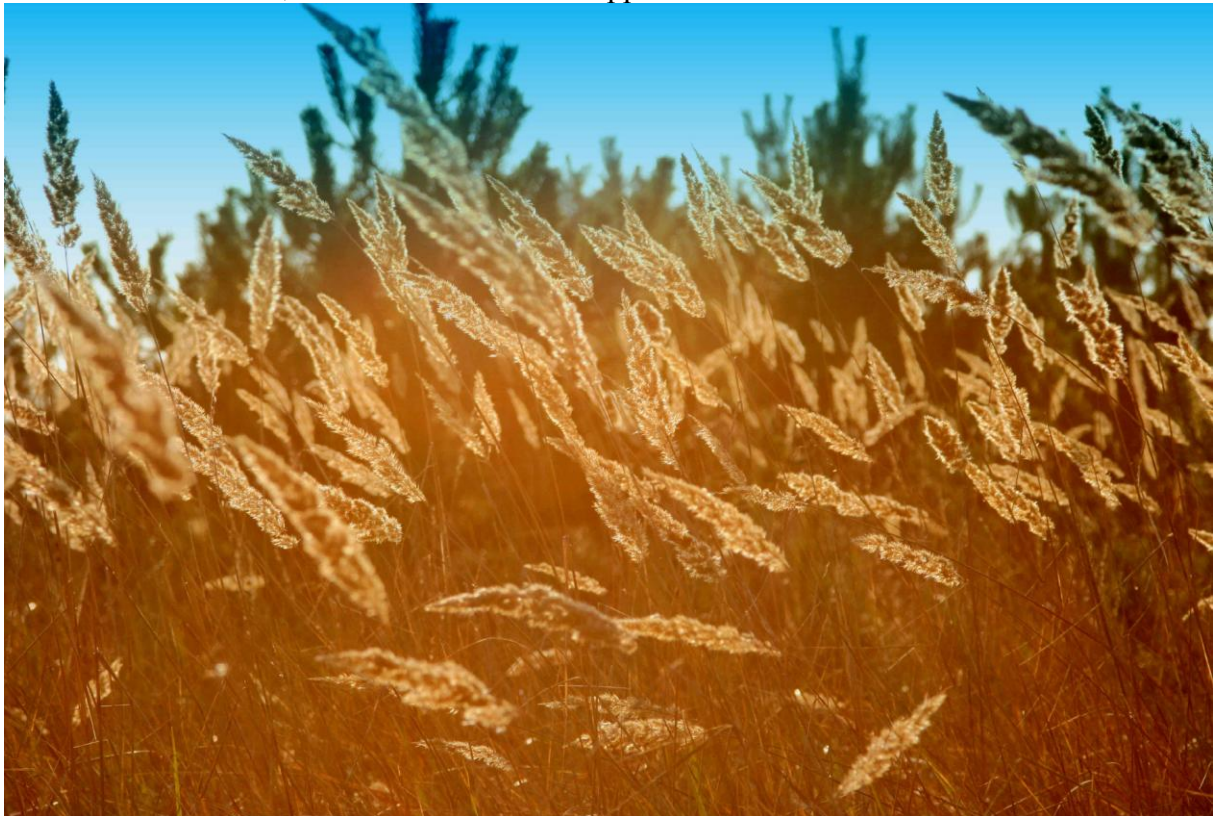
Mélységes alázata és hite emelte Franciaország védőszentjévé a libák gágogása elárulta püspököt. Az egész világon - olvastam valahol - hatszáznál is több település viseli nevét. Erdélyben is akad 17 ilyen. Ejtsük utunkba s vándoroljuk végig e névékköveken: Belényesszentmárton, Csíkszentmárton, Dicsőszentmárton, Kézdimartonfalva, Kóródszentmárton, Mezőszentmárton, Nyárádszentmárton, Pusztaszentmárton, Szépkényerűszentmárton. Zamata van valamennyinek.

A Márton napi libasült íze mellé pedig újbor karca dukál, s vajha előkerülne ama félköpeny is - az adás előkellőségével megverten, hogy betakargassa e fázósra hangolódó erdőnélküli erdélyi tájat.

Ennek reményében őrizgetve a gondolattükrözésre szánt időt, maradok kiváló tisztelettel:

Kiss Székely Zoltán

Kelt 2015-ben, Szent Márton előtt öt nappal

A hajló nagy fű, ahová remegve csókra terítetted, száraz és sárga

Az Istenszéke alatt - Tele már a szívem keseredő ősszel